



KONTROLLI I LARTË I SHTETIT
DEPARTAMENTI I AUDITIMIT TË TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT

Adresa: Rruga "Abdi Toptani", nr.1, Tiranë; E-mail: klsh.org.al; Web-site: www.klsh.org.al

Tiranë, më 22.07.2019

V E N D I M

Nr.17 , Datë 22.07.2019

Për Auditimin e ushtruar në Ujësjellës Kanalizime Berat Kuçovë "Mbi auditimin e sistemeve të teknologjisë së informacionit" për periudhën nga data 01.01.2018 deri më datën 31.12.2018.

Nga auditimi i Ujësjellës Kanalizime Berat Kuçovë SHA, mbi sistemet e teknologjisë së informacionit, për periudhën nga 01.01.2018-31.12.2018, bazuar në ISSAI 5300, Manualin e Auditimit TIK si dhe praktikat më të mira, u realizua vlerësimi i sistemeve të teknologjisë së informacionit në Ujësjellës Kanalizime Berat Kuçovë. Nga ky auditim u konstatua se identifikimi dhe administrimi i elementëve kritikë në ofrimin dhe garantimin e sigurisë së të dhënave, ofrimit si dhe vazhdimësisë në ofrimin e shërbimit nëpërmjet teknologjisë së informacionit është i pa pamjaftueshëm e cila sjell një risk të lartë në mbarëvajtjen e funksionaliteteve të ndërtuara në shërbim të qëllimit dhe objektivave institucionale.

Pasi u njoha me Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe Projektvendimin e paraqitur nga grupi i auditimit të Departamentit të Auditimit të Teknologjisë së Informacionit, shpjegimet e dhëna nga subjekti i audituar, si dhe vlerësimet mbi objektivitetin dhe cilësinë e auditimit nga Drejtori i Departamentit të mësipërm, Drejtori i Standardeve dhe Sigurimit të Cilësisë si dhe Drejtori i Përgjithshëm, në mbështetje të neneve 10, 15, 25 dhe 30, të ligjit nr. 154/2014 miratuar në datën 27.11.2014 "Për Organizimin dhe Funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit",

VENDOSA

I. Të miratoj Raportin Përfundimtar të Auditimit "Për vlerësimin e sistemeve të teknologjisë së informacionit", të ushtruar në Ujësjellës Kanalizime Berat Kuçovë SHA, sipas Programit të Auditimit nr. 1436/1, datë 11.02.2019, miratuar nga zv.Kryetari i Kontrollit të Lartë të Shtetit, për periudhën e aktivitetit nga data 01.01.2018 deri më datën 31.12.2018, me afat auditimi nga 07.01.2019-18.03.2019.

II. Të miratoj rekomandimet për përmirësimin e gjendjes dhe të kërkoj marrjen e masave sa vijon:

A. MASA ORGANIZATIVE:

1. Gjetje nga auditimi. Nga auditimi i funksionimit të Qeverisjes TIK u konstatua se, UKBK SHA nuk ka një strategji të shkruar e miratuar për Teknologjinë e Informacionit duke mos pasqyruar qartë objektivat lidhur me infrastrukturën, burimet e nevojshme si dhe instrumenteve të nevojshëm për matjen e objektivave. Mungesa e Planit Strategjik, mbart riskun e keq adresimit të burimeve të nevojshme për mbështetjen e veprimtarisë së UKBK SHA

Nga auditimi i bazës rregullatore u konstatua se UKBK SHA nuk ka hartuar një Rregullore për Teknologjinë e Informacionit dhe Rregullorja e funksionimit të UKBK, miratuar me vendim Nr. 40 datë 29.12.2017 të Këshillit të Administrimit të shoqërisë Ujësjiellës Kanalizime, konstatohet se nuk është e përditësuar me ndryshimet e vazhdueshme strukturore të shoqërisë.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 1 faqet 7-11 të Raportit të Auditimit)

1.1 Rekomandimi: Strukturat drejtuese të UKBK të adresojnë qartë objektivat në fushën e Teknologjisë së Informacionit dhe duke marrë në konsideratë kohën, rëndësinë e të dhënave që institucioni posedon dhe përpunon dhe burimet e nevojshme të marrin masa për:

- Hartimin e Planit Strategjik të Teknologjisë së Informacionit, ku të adresohen qartë objektivat e Shoqërisë.

- Hartimin e një Rregulloreje të Përgjithshme mbi Teknologjinë e Informacionit, në të cilën të përfshihen të gjitha operacionet TIK, afatet dhe burimet e nevojshme. Hartimi i kësaj Rregulloreje të marrë në konsideratë vendosjen e kontrolleve të brendshme lidhur me menaxhimin e riskut, përputhshmërinë me procedurat dhe rregullat e brendshme aktuale të shoqërisë si dhe me legjislacionin e Teknologjisë së Informacionit dhe Komunikimit në Shqipëri.

Brenda vitit 2019

2. Gjetje nga auditimi. Nga auditimi i burimeve njerëzore në TIK u konstatua se struktura e TIK përbëhet vetëm nga 1 specialist i TIK në varësi të Departamentit Teknik, çka sjell uljen e ndikimit të TIK në qeverisjen e UKBK SHA dhe zbehjen e ndikimit të varësisë direkte nga Administratori i Përgjithshëm. Mungon një strukturë e mirëpërcaktuar e TIK me personel të kualifikuar duke mbartur kështu riskun e performancës së dobët të personelit ekzistues si rezultat e mbingarkesës, me pasojë mosarritjen e objektivave dhe mosplotësimin e kërkesave për dhënien e shërbimeve. Nga auditimi se si UKTBK SHA identifikon, harton nevojat dhe vendos kritere për marrjen e vendimeve për mallra dhe shërbime në TIK u konstatua një mos angazhim dhe mungesë të njohjes e analizës nga ana e specialistit të TIK, mbi atë çfarë kërkohet në planifikimin e projekteve të teknologjisë së informacionit, për një optimizim sa më të mirë të investimeve në TIK.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 1 në faqet 7-11 të Raportit të Auditimit)

2.1 Rekomandimi: Strukturat drejtuese të UKBK SHA të marrin masa për ngritjen e Strukturës së TIK në varësi direkte nga Administratori i Përgjithshëm dhe plotësimin e stafit me persona të kualifikuar në mbështetje të proceseve të TIK që UKBK SHA disponon dhe zhvillon.

Brenda vitit 2019

3. Gjetje nga auditimi. Nga auditimi se si UKBK SHA menaxhon burimet njerëzore në TIK u konstatua se përshkrimi i punës së specialistit të TIK nuk i është nënshtruar verifikimeve apo

rishikimeve periodike të kryera nga eprorët e linjës, si dhe nuk është bërë asnjë vlerësim vjetor i punës për punonjësin. Gjatë vitit 2018 Drejtoria e Burimeve Njerëzore nuk ka marrë masa për të zhvilluar analiza të nevojave për trajnim të specialistit të TIK. Nuk ka plan për trajnime për vitin 2018, dhe specialisti i TIK nuk ka kryer asnjë ditë trajnim mbi sistemet, sigurinë dhe teknologjinë e informacionit.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 1 në faqet 7-11 të Raportit të Auditimit)

3.1 Rekomandimi: Strukturat drejtuese të UKBK SHA në bashkëpunim me Zyrën e Burimeve Njerëzore dhe stafin e TIK të marrin masa për përditësimin e përshkrimin të punës për specialistin e TIK, për të përcaktuar sa më afër detyrave reale që ai kryen, identifikimin e nevojave për trajnime në fushën e TIK dhe të çdo përdoruesi të sistemeve TI, si dhe të hartojë e miratojë plane dhe politika për zhvillimin e trajnimeve në lidhje me sistemet, sigurinë dhe teknologjinë e informacionit.

Brenda vitit 2019

4. Gjetje nga auditimi. Nga auditimi se si UKBK SHA identifikon dhe menaxhon risqet në teknologjinë e informacionit, u konstatua se UKBK SHA nuk disponon një regjistër risku për minimizimin e risqeve që lidhen me teknologjinë e informacionit në mospërputhje me Ligjin Nr. 10296, datë 08.07.2010, “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”, i ndryshuar, Udhëzimi Nr. 30, datë 27.12.2011 “Për Menaxhimin e Aktiveve në Njësitë e Sektorit Publik”.

Nga auditimi konstatohet se nuk janë identifikuar risqe që i përkasin teknologjisë së informacionit në lidhje me: sigurinë, disponibilitetin dhe integritetin e sistemeve dhe të dhënave që gjenerohen nëpërmjet tyre si dhe palëve të treta që janë kontraktuar për ofrimin e shërbimit të mirëmbajtjes. Sa i përket riskut të rritur të adresimit të shqetësimeve të qytetarëve me impakt ofrimin e shërbimit, grupi i auditimit konstatoi se mungesa e dhënies së zgjidhjeve dhe regjistrimit të përgjigjeve në sistemin AI Billing nuk i shërben informimit të qytetarëve të cilët përgjigjen e marrin fizikisht në pikat e UKBK SHA.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 1 në faqet 7-11 të Raportit të Auditimit)

4.1 Rekomandimi: Administratori i UKBK SHA të marrë masat e nevojshme për hartimin dhe dokumentimin e një plan-veprimi për identifikimin, raportimin, trajtimin dhe dokumentimin e risqeve, në përputhje me Ligjin Nr. 10296, datë 08.07.2010, “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”, i ndryshuar, Udhëzimin Nr. 30, datë 27.12.2011 “Për Menaxhimin e Aktiveve në Njësitë e Sektorit Publik”, i ndryshuar, për shmangien, adresimin, transferimin apo pranimin e risqeve të identifikuar, si dhe monitorimin periodik për zbatimin e masave të marra.

Menjëherë

5. Gjetje nga auditimi. Nga auditimi u konstatua se UKBK SHA për vitin 2018 nuk disponon një faqe aktive interneti. Në lidhje me përditësimin e informacionit në faqen web të UKBK SHA konstatohet se është bërë i mundur vetëm aksesimi i faturës online dhe nuk janë marrë masa për përditësimin e saj, duke e lënë faqen e internetit në kushtet e mosfunksionimit total në kundërshtim me ligjin Nr. 119/2014 “Për të drejtën e informimit” me impakt mos informimin e qytetarit duke rritur riskun e adresimit në kohë të problemeve dhe ofrimin të zgjidhjeve. Për sa i përket riskut të sulmeve kibernetike të faqes së internetit konstatohet se faqja e internetit e UKBK SHA nuk disponon nivel sigurie (certifikatë SSL) për të shmangur sulme të mundshme.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 1 në faqet 7-11 të Raportit të Auditimit)

5.1 Rekomandimi: UKBK SHA në bashkëpunim me strukturat përgjegjëse të kontraktuara për mbarëvajtjen e faqes web, të marrin masa për përmirësimin e faqes web me elementët përkatës të certifikatës së sigurisë SSL dhe përditësimin e faqes web (informacione, ligje, rregullore, akte, etj) për të rritur ndihmesën ndaj qytetarëve në lidhje me problematikat e përditshme, dhe duke shtuar elementë inovativ për ta bërë atë sa më interaktive dhe ndihmëse për qytetarët.

Menjëherë

6. Gjetje nga auditimi. Nga auditimi u konstatua se UKBK SHA nuk ka marrë në kohë masat e nevojshme për vazhdimësinë e shërbimeve në fushën e teknologjisë të informacionit. Ky veprim ka ndikuar në gjendjen e institucionit pa shërbimet e nevojshme. Respektivisht programit financiar “Alpha” i ka mbaruar afati i mirëmbajtjes në muajin shtator të vitit 2018 dhe aktualisht është pa mirëmbajtje. Gjithashtu shërbimi i internetit ka përfunduar në datën 31.12.2018, dhe gjatë periudhës prej datës 01.01.2019 deri në datën 05.02.2019 nuk ka patur një kontratë për këtë shërbim. Grupi i auditimit vlerëson se UKBK SHA nuk ka marrë masat e nevojshme për vazhdimësinë e dy shërbimeve menjëherë pas përfundimit të tyre, duke krijuar risk për vazhdimësinë e punës në institucion.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2 në faqet 11-24 të Raportit të Auditimit)

6.1 Rekomandimi: Administratori i UKBK të analizojë situatën e krijuar në lidhje me mungesën e shërbimeve, të evidentojë përgjegjësitë, si dhe në të ardhmen të marrë masa paraprake për sigurimin e këtyre shërbimeve me qëllim mbarëvajtjen normale të punës në institucion.

Menjëherë

7. Gjetje nga auditimi. Nga auditimi i procedurave të prokurimit, u konstatuan mangësitë e mëposhtme:

- Një pjesë e dokumentacionit është pa numër protokoll, veprim i cili nuk jep siguri të arsyeshme mbi gjurmën e auditimit
- Për përcaktimin e fondit limit jo në të gjitha rastet ofertat janë të vërtetuara me dokumentacionin përkatës veprim në kundërshtim me udhëzimin Nr. 30 datë 27.12.2011 “Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik”, i ndryshuar
- Kriteret e veçanta të kualifikimit nuk janë të argumentuara, veprim në kundërshtim me nenin 61 pika 2 të VKM Nr. 914, datë 29.12.2014 “Për miratimin e rregullave të prokurimit publik”, i ndryshuar, përcaktohet: “Në çdo rast, hartimi i kriterëve për kualifikim dhe specifikimet teknike duhet të argumentohen dhe të dokumentohen në një procesverbal të mbajtur nga personat e ngarkuar për përgatitjen e tyre”.
- Në procedurën e prokurimit prokurimit “Zhvillime shtesë, licenca si dhe shërbimi i mirëmbajtjes” janë ftuar për të marrë pjesë 5 operatorë ekonomik, por përzgjedhja e tyre nuk është e argumentuar, veprim në kundërshtim me nenin 39 Kërkesa për propozime, pika 4 të VKM Nr. 914, datë 29.12.2014 “Për miratimin e rregullave të prokurimit publik”, i ndryshuar, ku citohet: “Pavarësisht nga publikimi i njoftimit të kontratës, sipas pikës 2, të këtij neni, autoriteti kontraktor fton për të marrë pjesë edhe të paktën 5 (pesë) operatorë ekonomikë. Në çdo rast, autoriteti kontraktor duhet të argumentojë dhe të dokumentojë përzgjedhjen e operatorëve ekonomikë që do të ftojnë”.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2 në faqet 11-24 të Raportit të Auditimit)

7.1 Rekomandimi: Administratori i UKBK të analizojë problematikat e konstatuara nga grupi i auditimit, të evidentojë përgjegjësitë si dhe të marrë masa për trajnimin e stafit për njohjen më të mirë me procedurat e prokurimeve publike, me qëllim uljen e riskut të përsërtijes së mangësive të mësipërme.

Brenda vitit 2019

8. Gjetje nga auditimi. Në pikën 5 të kontratës me Nr. 883 Prot, datë 25.07.2018 ndërmjet UKBK sha dhe “Jehona Software”, konstatohet se mungojnë disa nga elementet e marrëveshjeve në nivel shërbimi të cituara në Udhëzimin të Ministrisë së Shtetit për Inovacion dhe Administratën Publike Nr. 1159, datë 17.03.2014 “Për hartimin e marrëveshjes së nivelit të shërbimit”, i ndryshuar. Saktësisht mungojnë elementët:

-disponueshmëria e shërbimeve, koha mesatare e ndërprerjeve të shërbimeve (1/b)

-koha mesatare e rekuperimit (1/c)

-nivelet e suportit, përgjegjësitë dhe kufizimet (1/ç)

-qëllimi dhe objektivat (aneksi 1 pika 2)

-matja e cilësisë së shërbimit (aneksi 1 pika 8/ç)

-kërkesat e shërbimit (aneksi 1 pika 8/d)

-raporti i shërbimit dhe vlerësimet periodike (aneksi 1 pika 8/dh)

-menaxhimi i vazhdueshmërisë së shërbimit (aneksi 1 pika 8/e)

Këto mangësi, në opinion të grupit të auditimit kanë si pasojë monitorimin e cunguar të marrëveshjes së nivelit të shërbimit.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2 në faqet 11-24 të Raportit të Auditimit)

8.1 Rekomandimi: Ujësja Kanalizime Berat Kuçovë në vijimësi të marrë masat për plotësimin me të gjithë elementët e nevojshëm në marrëveshjet në nivel shërbimi, për një monitorim sa më të saktë dhe më produktiv të ofrimit të shërbimeve.

Në vijimësi

9. Gjetje nga auditimi. Nga auditimi i kryer rezultoi se:

- Kopjet e Backup-eve ruhen automatikisht në të njëjtën makinë (server) ku ndodhet dhe kopja primare, por në një particion të veçantë, si dhe manualisht nga ana e strukturës IT në një makinë (desktop) me vendndodhje në zyrat e UKBK SHA, ç’ka përmban risk të lartë për humbjen e të dhënave në rastet e incidenteve të mundshëm.

- Ujësja Kanalizime Berat Kuçovë disponon aktualisht 2 servera me anë të cilëve kryen menaxhimin e sistemeve që janë në përdorim. Ambienti fizik ku janë vendosur këta servera është jashtë çdo standarti dhe në mospërputhje me standardet e përcaktuara në Rregulloren për Ndërtimin e Dhomës së Serverëve miratuar nga AKSHI, si dhe nga data 13.07.2018 në kundërshtim me Nenin 13 dhe 14 të Rregullores për ‘Mbrojtjen, Perpunimin, Ruajtjen dhe Sigurinë e të Dhënave Personale’

- UKBK merr shërbimin e ofruar të internetit, dhe nuk kryen asnjë filtrim të komunikimit ç’ka sjell që rrjeti netëork i UKBK, me anë të të cilit ndërveprojnë sistemet në përdorim, është i ekspozuar dhe vulnerabël ndaj risqeve kibernetike, pasi lidhja me internetin kryhet pa asnjë lloj filtrimi ç’ka mbart risk të lartë për funksionimin e sistemeve TI të UKBK SHA.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 3 në faqet 25-27 të Raportit të Auditimit)

9.1 Rekomandimi:

- Struktura e Teknologjisë së Informacionit në UKBK SHA të marrë masa për ruajtjen e kopjeve të backup në një ambient të dytë të ndryshëm nga serveri primar ku ruhen të dhënat e sistemeve që UKBK SHA ka në përdorim.
- Strukturat drejtuese të UKBK SHA në bashkëpunim me strukturën e Teknologjisë së Informacionit të marrin masa për analizimin e situatës së ambientit fizik ku janë të vendosur serverat e institucionit, dhe të marrin hapat e nevojshëm për vendosjen e tyre në një ambient që të përmbushi parametrat dhe kushtet teknike për ruajtjen dhe mirëfunksionimin e sistemeve të teknologjisë së informacionit.
- Strukturat drejtuese të UKBK SHA në bashkëpunim me strukturën e Teknologjisë së Informacionit të marrin masa për t'u pajisur me mjete teknologjike për të kryer filtrimin e shkëmbimit të informacionit në internet me qëllim mbrojtjen e të dhënave nga risqet e mundshëm që paraqet ky shkëmbim informacioni.

Në vijimësi

10. Gjetje nga auditimi. Nga auditimi i kryer rezultoi se :

- UKBK SHA nuk ka hartuar plane për garantimin e ofrimit të shërbimit dhe vazhdimësisë së proceseve të lidhura me shërbimet.
- Struktura IT e UKBK SHA nuk disponon dokumentacione në lidhje me: procedurat e testimit, listë të testeve të kryera për vitin 2018, procedura të pasqyruara qartë të backup-it.
- UKBK SHA nuk ka procedura të dokumentuara dhe të miratuara për procesin e hapjes dhe mbylljes së përdoruesve të sistemeve.
- Sistemet e Teknologjisë së Informacionit në UKBK SHA funksionojnë pa rregullore të miratuara ku të jenë të përcaktuara nivelet e aksesit dhe të drejtat e përdoruesve.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 3 në faqet 25-27 të Raportit të Auditimit)

10.1 Rekomandimi:

- Strukturat drejtuese të UKBK SHA në bashkëpunim me strukturën e Teknologjisë së Informacionit të marrin masa për ndërtimin dhe hartimin e një strategjie për garantimin e ofrimit të shërbimit si dhe të një plani të përcaktuar në lidhje me vazhdueshmërinë e proceseve ku të përfshihet ndarja e detyrave/përgjegjësisve në lidhje me këtë çështje.
- Gjithashtu, nga ana e strukturave drejtuese të UKBK SHA të merren masa për hartimin, miratimin e një rregulloreje për funksionimin e sistemeve të teknologjisë së informacionit, ku të përcaktohen qartë detyrat, përgjegjësitë, nivelet e aksesit si edhe procedurat për procesin e hapjes dhe mbylljes së përdoruesve të sistemeve.

Në vijimësi

11. Gjetje nga auditimi. Nga auditimi mbi rregulloren e brendshme për “Organizimin dhe funksionimin e strukturave dhe detyrat e tyre në Ujësjellës-Kanalizime Berat-Kucovë SHA”, u konstatua se:

- Mungon përshkrimi i punës për pozicionin Drejtor Tregëtar çka ka krijuar hapësira, për kapërcim kompetencash ose moskryerje të detyrave që kërkohen nga ky pozicion.
- Ka një adresim të gabuar tek detyrat e operatorëve të regjistrimit të faturave, të cilët ngarkohen me një detyrë në pikën 6 të përshkrimit të punës në të cilën citohet se operatori “Bën ruajtjen e databazës së faturimit back-up”, detyrë kjo që në eksperiencat më të mira kërkohet nga specialistët e IT, për arsye të njohurive që nevojiten që kjo detyrë të plotësohet nga një operator.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 4 në faqet 27-36 të Raportit të Auditimit)

11.1 Rekomandimi: Ujësjetllës Kanalizime Berat Kucovë të marrë masa, për pasqyrimin në rregullore e brendshme të institucionit përshkrimin e punës për Drejtorin Tregëtar dhe sistemimin e detyrave për Operatorin regjistruar të faturave.

Menjëherë

12. Gjetje nga auditimi. Nga auditimi i rregullores së brendshme dhe udhëzimit në lidhje me përdorimin e sistemit të faturimit AL Billing u konstatua se:

- Institucioni nuk disponon rregullore mbi përdorimin e sistemit me anë të të cilit administrohen abonentët, matësat, faturimi si dhe arkëtimi edhe pse proceset në lidhje me këto të dhëna janë automatizuar nëpërmjet sistemit në përdorim.
- Nuk disponon rregullore për administrimin e veprimeve operacionale
- Nuk disponon rregullore për sistemimin/korrigjimin e veprimeve në system
- Udhëzues sistemi është konsideruar vetëm manuali i përdorimit, i vënë në dispozicion nga OE Jehona Software, i cili është manuali i SHA Ujësjetllës Kanalizime Tiranë pasi përmban dhe logon e kësaj shoqërie.
- Nuk është dokumentuar në asnjë formë se si të dhënat lëvizin nëpërmjet sistemit, si dhe klasifikim të transaksioneve të rëndësishme, për të cilat monitorimi / autorizimi i veprimeve kërkohet të jetë i vazhdueshëm.
- Institucioni nuk disponon udhëzime lidhur me parametrizime të ndryshme të sistemit apo dhe hapat që duhen ndjekur nga ana operacionale në rastin e anulimit/ndryshimit të një fature për të cilën është verifikuar një pasaktësi në matje, apo veprime të tjera të nevojshme për korrigjim.
- Mungon përcaktimi i personit përgjegjës për komunikimin me OE, për mbarëvajtjen e çështjeve që lindin gjatë punës në sistem si dhe për çështje që lidhen me nevojat për përmirësim/ndryshim në sistemin e Billing-ut.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 4 në faqet 27-36 të Raportit të Auditimit)

12.1 Rekomandimi: Ujësjetllës Kanalizime Berat Kucovë në bashkëpunim me OE si administrator i vetëm i sistemit, të marrë masa për dokumentimin e diagramave të rrjedhës së informacionit, hartimin e rregulloreve mbi përdorimin e sistemit dhe administrimin e veprimeve operacionale, manual të përdoruesit për të gjitha veprimet që krijohen apo ndryshohen nëpërmjet sistemit.

Në vijimësi

13. Gjetje nga auditimi. Nga auditimi mbi të dhënat e ruajtura në formën e logeve, për garantimin e gjurmës së auditimit u konstatua se:

- Institucioni nuk është në dijeni të strukturës dhe as të përmbajtjes të gjurmës audituese “audit trail”, të gjeneruar nëpërmjet sistemit.
- Gjurma e auditimit e gjeneruar nëpërmjet sistemit nuk është e plotë dhe nuk përmban identifikues unikë për çdo record të ruajtur, por i vetmi numër me anë të të cilit mund të analizosh ndryshimet është ID e cila nuk është e dhënë unike, e vërtetuar kjo me anë të rekordeve të përsëritur me të njëjtin identifikues në më shumë se 1 herë.
- Nga auditimi mbi të dhënat u konstatuan fshirje të afërsisht 76 rekorde me të dhëna mbi konsumin të ruajtura në system si “DELETED”, për muajt Tetor - Dhjetor 2018. Kjo sasi rekordesh të fshira nuk përfaqëson diferencën e ID që mungojnë në tabelën që ruan të dhëna mbi konsumin. Lejimi i fshirjes së rekordeve jo vetëm që çënon sigurinë e të dhënave nga ndërhyrjet

e paautorizuara, por problemi konsiderohet me një rrisk tepër të lartë pasi këto fshirje as nuk monitorohen.

- Fshirja e rekordeve nuk rezulton si një process i dokumentuar me rregullore apo udhëzime që përcakton se cili veprim dhe nga kush mund të fshihet.

Nga auditimi mbi të dhënat e vëna në dispozicion në lidhje me detaje mbi përdoruesin, kohën e ndryshimit si dhe të dhënat mbi ndryshimet e kryera, u konstatua se edhe pse në sistemin e faturimit gjenerohen dhe ruhen gjurmë që lidhen me modifikime të të dhënave, kjo gjurmë elektronike nuk është e plotë, për arsye se:

- Në log-un për përdoruesin, nuk ruhen gjurmë mbi: krijimin e userit të ri apo mbylljen/c'aktivizimin e tij, disa rekorde kanë usercreated "null", çka pengon identifikimin mbi ndryshimet në këta përdorues.

- Institucioni nuk disponon asnjë dokumentacion mbi kërkesat për të hapur/mbyllur në system dhe asnjë gjurmë audituese, për ndryshimet e përdoruesve të cilët i ka krijuar/ndryshuar OE me përdoruesin "Jehona".

- Nga verifikimi mbi të drejtat e auditimit të software të cilat i janë dhënë disa përdoruesve, u konstatua se bëhet fjalë vetëm për një monitorim të kufizuar të aktivitetit të përdoruesit "User Activity", për arsye se nuk përmban detaje mbi përdoruesit, por vetëm hyrjen, daljen si dhe kohën që çdo përdorues ka kaluar në system. Njëpërmjet këtij monitorimi nuk është e mundur të identifikohet asnjë veprim më shumë i përdoruesve, çfarë rrit mundësinë e mos identifikimit të problematikave që mund të vijnë si rezultat i aksesimit të paautorizuar.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 4 në faqet 27-36 të Raportit të Auditimit)

13.1 Rekomandimi: Ujësjetës Kanalizime Berat Kucovë në bashkëpunim me OE si administrator i vetëm i sistemit, të marrë masa për adresimin dhe zgjidhjen e problematikave të konstatuara në lidhje me plotësimin e gjurmës së auditimit dhe monitorimin e saj në përmbushje të detyrimit për garantimin e të dhënave të sakta dhe të plota.

Në vijimësi

14. Gjetje nga auditimi. Nga auditimi mbi plotësinë dhe saktësinë e të dhënave u konstatua gjithashtu se:

- Në afërsisht 495 raste janë faturuar abonentë me më pak se 12 fatura gjatë vitit 2018, të cilat kërkojnë verifikim nga ana e UKBK rast pas rasti.

- Shumë abonentë, për një kohë të gjatë faturohen me një konsum gati të papërfillshëm nga 0-4 m3 ujë në muaj. Totali i përlogaritur nga të dhënat e vëna në dispozicion shkon afërsisht në 70,000 faturime në gjithë vitin 2018.

- Afërsisht 426 kontrata në tipin Aforfe, për kategorinë Biznes nga 2,375 kontrata që shoqëria disponon për këtë kategori, pra afërsisht 15%.

- Nga të dhënat u konstatuan dhe afërsisht 59 raste të kontratave të cilat kanë një NIPT, edhe në kategorizimin e tipit "familjar".

- Nga krahasimi i të dhënave në dispozicion të ujësjetës me listën e fundit që dispononin tatimet vendore të bashkisë Berat-Kucovë, rezultuan se për afërsisht 700 biznese UKBK nuk disponon kontratë abonenti. SHA UKBK, nuk u konstatua se ka ngritur ndonjë praktikë kontrolli apo verifikimi me drejtorinë e tatim taksave vendore të Berat-Kucovës, për bizneset e reja që krijohen në këtë qark.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 4 në faqet 27-36 të Raportit të Auditimit)

14.1 Rekomandimi: Ujësjiellës Kanalizime Berat Kucovë të marrë masat e nevojshme organizative për verifikimin në terren rast pas rasti të problematikave të konstatuara nga auditimi dhe të marrë masa administrative në rastet e identifikuar si kundravajtje të furnizimit me ujë/kanalizime, për zonën Berat Kuçovë.

Në vijimësi

15. Gjetje nga auditimi. Nga auditimi mbi numrin e leximit të kontratave me matje që kanë si detyrimi 10 faturues të cilët janë pajisur me lexues PDA si rezultat i projektit të zhvillimit të sistemit AL Billing, krahasuar me leximet që kanë kryer për 3 muaj e fundit të vitit 2018, u konstatua se ka një diferencë në lexime ku afërsisht 30 % e leximeve lexohen manualisht dhe jo me PDA.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 4 në faqet 27-36 të Raportit të Auditimit)

15.1 Rekomandimi: Ujësjiellës Kanalizime Berat Kucovë të marrë masa organizative për maksimizimin deri në masën 100% të leximit me anë të pajisjeve PDA, duke rritur në këtë mënyrë efektivitetin e investimit si dhe garantimin e shërbimit të leximit për të gjithë abonentët leximet e të cilëve kryhen me këto pajisje.

Menjëherë

16. Gjetje nga auditimi. Nga auditimi mbi përdoruesit e sistemit dhe të drejtat e tyre u konstatua se:

- Përdoruesit e identifikuar me të dhëna si emër, mbiemër, janë pjesë e strukturës së UKBK por të njëjtat pozicione, nuk kanë të njëjtat të drejta në system.
- Në të dhënat mbi logun e veprimeve rezultuan veprime me “user” i cili nuk gjendet në listën e përdoruesve që na janë vënë në dispozicion me të drejtat që kanë në sistem si prsh: WAMR, DETYRIMORAIMP, Jehona etj
- Gjithashtu në fushën “usercreated_old”, rezultuan përdorues të identifikuar me numra, por nga të dhënat e vëna në dispozicion nuk u konstatua të kenë kryer veprime në periudhën Tetor –Dhjetor, por përpara kësaj periudhe.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 4 në faqet 27-36 të Raportit të Auditimit)

16.1 Rekomandimi: Ujësjiellës Kanalizime Berat Kucovë të marrë masa të menjëhershme për mbylljen ose dokumentimin e përdoruesve të panjohur të sistemit dhe bazës së stë dhënave si dhe të drejtave që ata kanë, të cilët rezultuan aktiv gjatë auditimit në sistemin AL Billing.

Menjëherë

17. Gjetje nga auditimi. Nga auditimi mbi të dhënat e gjeneruara në trajtën e raporteve në sistemin Al Billing, për periudhën në auditim u konstatua se:

- Institucioni nuk disponon asnjë listë raportesh mbi të dhënat elektronike që gjenerohen nga sistemi.
- Mungesë kontrolli mbi plotësinë dhe zgjedhjen e të dhënave në raportet elektronike të gjeneruara nga sistemi Al Billing.
- Nuk janë ndërtuar raporte kontrolli në bazë ditore/mujore/periodike në lidhje me faturistin, matësat e regjistruar, debia e detajuar sipas vlerës së konsumit, taksës etj.
- Nga verifikimi mbi disa raporte nga të cilat konstatoi se dy raporte të ndryshme debitorësh, nuk tregojnë të njëjtin detyrim. “Raporti i debitorëve në datë të caktuar”, i cili duhet të gjenerojë të dhëna për të gjitha detyrimet, nuk është i njëjtë me debinë që nxjerr raporti “Njoftimi i detyrimit”, çfarë tregon për mangësi në përllogaritjen e saktë të këtij detyrimi. Grupi

i auditimit verifikoi në periudha të ndryshme këto raporte duke patur në konsideratë dhe datën 28 të muajit pasardhës si datë maturimi, por në asnjë rast këto raporte nuk nxjerrin të njëjtën vlerë debitore.

- Mungonte argumentimi mbi elementët e debisë që merren në konsideratë në raporte të vëna në dispozicion për ushtrimin e kontrollove apo vendimarrjeve të ndryshme si prsh “Debia për vitin 2018” etj.

- Raporte të cilat nuk nxjerrin asnjë të dhënë, duke vështirësuar marrjen e të gjithë informacionit të nevojshëm jo vetëm për audituesin, por dhe për vetë shoqërinë e cila mbi raporte bazon vendimarrjen, ku disa nga raportet janë:

- Debia sipas faturave
- Kontratat përkohësisht të pezulluara
- Listat e Kontratave të mbyllura

(Më hollësisht trajtuar në pikën 4 në faqet 27-36 të Raportit të Auditimit)

17.1 Rekomandimi: Ujësja Kanalizime Berat Kucovë të marrë masat e nevojshme për adresimin tek administratori i sistemit AL Billing të problematikave të konstatuara në lidhje me gjenerimin e raporteve si dhe saktësimin e tyre për të garantuar një rezultat të saktë. Gjithashtu Ujësja Kanalizime Berat Kucovë të analizojë të gjitha mundësitë në ndërtimin e një monitorimi të vazhdueshëm mbi vlefshmërinë e të dhënave të gjeneruara në trajtë raportesh që i shërbejnë analizave të ndryshme dhe vendimarrjes.

Menjëherë dhe në vijimësi

18. Gjetje nga auditimi. Nga auditimi mbi sistemin dhe leximin automatik të matësave wireless u konstatua se sistemi gjatë periudhës së auditimit ndodhej jashtë shërbimit dhe leximet automatike që për një periudhë 4 vjecare të cilat janë lexuar në distancë aktualisht lexohen në mënyrë manuale.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 4 në faqet 27-36 të Raportit të Auditimit)

18.1 Rekomandimi: Këshilli i Administrimit dhe Administratori i shoqërisë të analizojnë situatën e krijuar mbi ndërprerjen e leximit në distancë të matësave wireless, investim i cili i ka kushtuar UKBK 950 mijë euro (pa interesat). Gjithashtu të merren masa të menjëhershme për rivënien në punë të këtij sistemi në përmbushje të qëllimit, për të cilin ky sistem është ndërtuar.

Në vijimësi

19. Gjetje nga auditimi. Nga të dhënat e eksportuara nga sistemi u konstatua se:

- Fusha të cilat plotësohen manualisht, por që janë numra identifikimi unik si prsh numër kontrate apo NIPT janë të shkruara në disa raste edhe me hapësira ndërmjet karaktereve alfanumerike çfarë tregon se nuk ekziston parametrizimi i tyre me anë të së cilës të standartizohen dhe ndërtohen kontrole automatike për plotësimin e tyre sipas një maske. Në disa raste u konstatua se Nipti është e dhënë e vendosur tek adresa e abonentit dhe jo tek NUIS.

- Kontrolli mbi regjistrimin e fushave me përmbajtje unike gjatë inputit mungon në sistemin e Billing-ut. Në mungesë të këtij kontrolli në input, numrat unik mund të regjistrohen me gjatësi karakteresh me shumë se sa vetë numri, por njëkohësisht edhe me me pak se sa vetë numri.

- Institucioni nuk u konstatua të ishte në dijeni për ndonjë kontroll automatik nëpërmjet sistemit për serinë tatimore, por dhe manualisht ky kontroll është realizuar nga OE.

Nga auditimi i të dhënave të detajuara dhe të detyrueshme në sistemin e faturimit u konstatuan disa raste kur:

- Adresa e abonentit në afërsisht 5,626 kontrata nuk është plotësuar si e dhënë. UKBK nuk ka iniciuar asnjë process lidhur me popullimin e kësaj fushe.
- Adresa e abonentit nuk rezultoi të jetë konfiguruar si e dhënë e detyrueshme, apo e pandryshueshme në rastet kur kontrata amendohet në elementët që ndryshimet lejohen si prsh: emri i abonentit, faturisti, matësi, tipi i abonentit etj.

Nga verifikimi mbi regjistrimin, ndryshimin e abonentit në sistem u konstatua se nuk ka fusha të tjera të konfiguruar si të detyrueshme si:

- Numri i matësit kur abonentit është i kategorizuar me matje
- Nipti si e dhënë e detyrueshme në rastin kur abonentit është Biznes

(Më hollësisht trajtuar në pikën 4 në faqet 27-36 të Raportit të Auditimit)

19.1 Rekomandimi: Ujësjiellës Kanalizime Berat Kucovë të marrë masat e nevojshme për saktësimin dhe plotësimin e të dhënave, identifikimin e të dhënave të detyrueshme si dhe analizimin e mundësisë për parametrizimin e fushave si të tilla, për të garantuar plotësinë dhe saktësinë e tyre.

Në vijimësi

20. Gjetje nga auditimi. Nga auditimi mbi regjistrimin e matësive të rinj në sistemin aktual AL Billing, nëpërmjet një ndërfaqe ku numri i ri i matësit popullon automatikisht të dhënat e kontratës së abonentit për kontratat me matje. Nga auditimi mbi regjistrimin e matësive dhe të dhënave të tij unike për 229 regjistrime matësash ku si problematika kryesore rezultuan:

- Në 9 raste u konstatua më shumë se një regjistrim matësi për të njëjtën kontratë edhe me të njëjtat të dhëna. Regjistrimi i të njëjtin numër matësi në më shumë se një herë në system si dhe brenda një muaji tregon për mungesa kontrolli të sistemit të cilat mund të kryhen nëpërmjet të dhënave unike si numri i shasisë apo numri i vulës, për çdo aparat matës të regjistruar.
- U konstatuan rekorde të regjistrimit të matësive të rinj ku nuk janë plotësuar të gjitha të dhënat e detyrueshme që nevojiten për regjistrimin e tyre si prsh është plotësuar data e vendosjes, por nuk është plotësuar numri i shasisë apo numri i vulës së matësit.
- Data e vendosjes së matësit në rastet e kontratave ekzistuese është viti 01.01.1900, një vlerë default e sistemit. Në disa raste të verifikuara në sistemin e vjetër u konstatua se kjo e dhënë është ekzistuese edhe në sistemin e mëparshëm dhe ka vazhduar të mbetet për arsye të rekordeve të importuara nga sistemi i mëparshëm.
- Të dhëna të tjera të cilat ofron sistemi si detaje plotësuese të instalimit të një matësi në pothuajse të gjitha rastet nuk janë plotësuar, nga të cilat përmendim: nrprotnjesi, dtprotnjesi, kartela etj.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 4 në faqet 27-36 të Raportit të Auditimit)

20.1 Rekomandimi: Ujësjiellës Kanalizime Berat Kucovë të marrë masat për të adresuar problematikave të konstatuara me regjistrimin e matësive dhe të dhënave që i identifikojnë ata në mënyrë unike në sistemin AL Billing, analizimin e problematikave dhe ushtrimin e një monitorimi të vazhdueshëm për rastet që paraqesin një risk të lartë në aktivitetin e vetë institucionit.

Menjëherë

21. Gjetje nga auditimi. Nga auditimi u konstatua se nuk janë ndërtuar:

- Rregullore dhe as skema testimi, por ndryshimet në sistem pasqyrohen direkt në Live, cka mbart një risk të lartë që mund të kenë këto ndryshime në mirëfunksionimin e sistemit si një i tërë.

- Ambjente testimi të sistemit në përdorim, vështirëson gjithashtu trajnimin e përdoruesve, testimet të ndryshme në rritjen e njohurive si dhe në përvetësim të të gjitha opsioneve që ky sistem ofron.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 4 në faqet 27-36 të Raportit të Auditimit)

21.1 Rekomandimi: Ujësja Kanalizime Berat Kucovë të marrë masat e nevojshme për krijimin e hapësirave minimale fizike dhe llogjike në krijimin e skemave të testimit, të cilat bazuar në praktikën më të mira do t'i shërbejnë testimit të funksionaliteteve, trajnimin të specialistëve IT si dhe gjithë përdoruesve të tjerë.

Brenda Vitit 2019

22. Gjetje nga auditimi. Nga auditimi i zbatimit të 2 kontratave në fushën e Teknologjisë së informacionit, saktësisht “Zhvillime shtesë, licenca si dhe shërbimi i mirëmbajtjes” dhe implementimi i sistemeve “Alpha Waterbill” dhe “Alpha Biznes”, u konstatua se mungon dokumentacioni i nevojshëm për vërtetimin e kryerjes së plotë të kontratave. Mungesa e dokumentacionit justifikues mbi kryerjen e trajnimeve të stafit dhe raportet e kryerjes së shërbimit të mirëmbajtjes, kanë krijuar mangësi në mbajtjen e dokumentacionit të plotë vërtetues për realizimin e detyrimeve kontraktuale në kundërshtim me pikën 36 të udhëzimit nr.30, datë 27.12.2011 “Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik” dhe në kundërshtim me aneksin 1 të udhëzimit nr.1159, datë 17.03.2014, “Për hartimin e marrëveshjen në nivel shërbimi” i ndryshuar.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2 në faqet 11-24 të Raportit të Auditimit)

22.1 Rekomandim: Ujësja Kanalizime Berat Kuçovë në vijimësi të menaxhojë me përgjegjësi dokumentacionin vërtetues të zbatimit të kontratave me qëllim garantimin e gjurmës audituese për realizimin e plotë dhe në kohë të kontratave.

Në vijimësi

B. MASA PËR ELIMIMIN E EFEKTEVE NEGATIVE TË KONSTATUARA NË ADMINISTRIMIN E FONDEVE PUBLIKE DHE PËR MENAXHIMIN ME EKONOMICITET, EFICENCE DHE EFEKTIVITET TË FONDEVE PUBLIKE.

1. Gjetje nga auditimi. Nga auditimi u konstatua se në datën 21.10.2013 UK Berat–Kuçovë ka lidhur kontratë me shoqëritë “FMO” SHPK e “Integrated Technology Services” shpk me objekt “Instalim i matësive elektronike wireless” me fond 950,000 Euro, fond i cili do të sigurohet me kredi bankare, garant për shlyerjen e të cilës ka dalë Bashkia Berat. Pjesë e këtij investimi është edhe një sistem faturimi i cili nuk është përdorur deri në shtator të vitin 2018 pasi UKBK sha ka pasur një kontratë 5 vjeçare për sistemin e vjetër të faturimit. Vlera e këtij Software, referuar Situacionit përfundimtar Nr. 24 prot, datë 11.09.2015 të dorëzuar nga FMO është 205,000 Euro. Në opinionin e grupit të auditimit, blerja e software-it të faturimit si pjesë e projektit është kryer në mungesë të nevojës, pasi UKBK në kohën e këtij investimi ka patur një sistem funksional me të cilin ka vazhduar të punojë. Për pasojë vlera **234,271 Euro** (205,000 + 29,271 interes kredie) **përbën efekt financiar negativ** për shoqërinë.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2 në faqet 13 -14 të Raportit të Auditimit)

1.1 Rekomandimi: Këshilli i Administrimit të shqyrtojë vlerën 234,271 Euro, e cila përbën efekt financiar për shoqërinë UKBK. Të analizohen arsyet për blerjen e software-it, pasi në opinion të grupit të auditimit blerja e tij si pjesë e investimit, është kryer në mungesë të nevojës. Kjo analizë të shërbejë për investimet që institucioni do të kryejë në të ardhmen.

Menjëherë

Me ndjekjen dhe kontrollin e zbatimit të detyrave dhe masave të përcaktuara në këtë vendim ngarkohet Departamenti i Auditimit të Teknologjisë së Informacionit.

Bujar LESKAJ

K R Y E T A R

Punoi: Elira Cukalla

Miratoi:Kozma Kondakçiu